

BIULETYN

informacyjny

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK Nr 126
SIERPIEŃ 1969

VI Plenum ZG PTTK • O dal-
szy rozwój szkolenia kadr tury-
stycznych — Uchwała VI Ple-
num ZG PTTK • Problemy szko-
lenia kadr turystycznych PTTK •
Wiosna, lato, jesień na Warmii
i Mazurach • IV Tydzień Dzi-
kich Wód i XXVIII Międzynaro-
dowy Spływ Kajakowy na Du-
naju • XV-lecie przewodników
PTTK w Rzeszowie • Szlakami
bohaterów Wału Pomorskiego •
Spotkanie działaczy społecznej
opieki nad zabytkami • Szlaka-
mi Polski Ludowej • Łódzki Od-
dział na złoto

VI PLENUM ZG PTTK

- Jacek Węgrzynowicz — wiceprezesem ZG PTTK
- Lesław Dobrucki — członkiem Prezydium

W WARSZAWIE odbyły się obrady plenarne Zarządu Głównego PTTK. Wzięli w nim udział członkowie Zarządu Głównego Towarzystwa z prezesem Piotrem Gajewskim na czele, który też przewodniczył zebraniu.

Pierwszym punktem obrad była informacja o udziale PTTK w obchodach 25-lecia PRL, którą złożył kol. Włodzimierz Wilczek. Referent stwierdził, że pod hasłami 25-lecia PRL odbędzie się w br. 15 imprez centralnych z udziałem ponad 33 tys. turystów. Wszystkie włączone są do Ogólnopolskiego Konkursu Krajoznawczo-Turystycznego „Szlakami Polski Ludowej”. Warto podkreślić, że imprezy turystyki kwalifikowanej osiągną według zakładanych planów rekordową dla Towarzystwa liczbę 1 miliona 300 tysięcy turystów. A są one jak wiadomo organizowane głównie pod kątem jubileuszu 25-lecia PRL.

Z kolei członek prezydium ZG PTTK Jacek Węgrzynowicz przedstawił plenarnemu zebraniu informacje o programie Kongresu Krajoznawczego, który odbędzie się w roku 1970. Zarówno założenia ogólne Kongresu jak i sposób przygotowań do niego drogą odbicia sejmików krajoznawczych poświęconych wybranym problemom krajoznawstwa zostały przyjęte

przez Plenum. (Pełne dane na ten temat zamieściliśmy w poprzednim Biuletynie Informacyjnym ZG PTTK).

Z problemami szkolenia kadr turystycznych PTTK zapoznał członków Plenum zastępca sekretarza generalnego Wojciech Militz. Toczyła się tu ożywiona dyskusja, w której podkreślano wagę problemów szkoleniowych, fakt potraktowania ich kompleksowo, celowość wprowadzenia nowych ramowych programów szkolenia w Towarzystwie. W wyniku dyskusji oraz w oparciu o przedstawione materiały Plenum podjęło uchwałę dotyczącą dalszego rozwoju szkolenia oraz prawidłowego wykorzystywania przeszkolonej kadry turystycznej (Uchwałę publikujemy obok).

Kolejnym punktem porządku obrad VI Plenum ZG PTTK były sprawy inwestycyjne. Przedstawił je sekretarz generalny Stefan Strogulski. Polegały one na propozycjach dokonania zmian organizacyjnych pionu wykonawstwa remontowo-budowlanego ZG PTTK. Propozycje te zostały przygotowane przez Prezydium ZG PTTK w oparciu o opinię Komisji Inwestycyjnej ZG PTTK.

Plenum jednogłośnie zatwierdziło następującą uchwałę w tej sprawie:

„Plenum ZG PTTK postanawia:

1. Powołać z dniem 1 stycznia 1970 r. przedsiębiorstwo ZG pod nazwą „Zakłady Remontowo-Budowlane PTTK”, które winno działać na podstawie postanowień uchwały 446 Rady Ministrów z dnia 17.XI.1968 r. w sprawie działalności gospodarczej organizacji społecznych.

2. W skład przedsiębiorstwa „Zakłady Remontowo-Budowlane PTTK” wchodzić Zakłady Remontowo-Budowlane utworzone w oparciu o dotychczas działające Zespoły Gospodarki Pomocniczej PTTK oraz nowopowstałe jednostki powoływane na podstawie uchwały Prezydium ZG PTTK.

3. Zarządzanie, nadzór, kordynację i kontrolę nad działalnością Zakładów Remontowo-Budowlanych należy powierzyć Zakładowi Prowadzącemu, zaś nadzór zwierzchni zapewni biuro ZG.

4. Szczegółową organizację przedsiębiorstwa określi Prezydium ZG, zapewniając również odpowiednie uzgodnienia z władzami państwowymi”.

Plenum przyjęło następnie plan pracy Plenum i Prezydium na drugie półrocze 1969 roku.

Dokonało również zmian personalnych. Z uwagi na przeciążenie zajęciami zawodowymi i innymi zajęciami społecznymi dotychczasowego wiceprezesa ZG PTTK Stanisława Macha, co uniemożliwia mu branie pełnego udziału w pracach Prezydium, Plenum postanowiło zwolnić kol. St. Macha z funkcji wiceprezesa pozostawiając go w składzie Plenum. Nowym wiceprezesem ZG PTTK wybrany został jednogłośnie kol. Jacek Węgrzynowicz. Natomiast do składu Prezydium dokooptowano kol. Lesława Dobruckiego.

W sprawach różnych Plenum zaakceptowało wniosek o powiększenie składu Komisji Regulaminowo-Programowej o następujące osoby: ppłk. Jerzy Rydłowski (Wojsko Polskie), Kazimierz Dłużyński (Katowice), Tadeusz Kamiński (Łódź), Janusz Żmudziński (Mazowsze), Franciszek Baryła (Koszalin), Grzegorz Bieńczyk (Dział Organizacyjny ZG PTTK), Zbigniew Kukiz (Wrocław).

O DALSZY ROZWÓJ SZKOLENIA KADR TURYSTYCZNYCH

UCHWAŁA VI PLENUM ZG PTTK

Plenum Zarządu Głównego PTTK, po zapoznaniu się z głównymi problemami szkolenia kadr turystycznych i mając na względzie dalszy rozwój szkolenia oraz wykorzystania przeszkolonej kadry, zaleca:

1) przeprowadzenie przez komisję Zarządu Głównego i zarządy okręgów, analizy szkolenia kadr turystycznych.

Dotyczy to przede wszystkim tych zarządów okręgów oraz komisji Zarządu Głównego, w których szkolenie charakteryzuje się stosunkowo niską aktywnością. Szczególną troską ogniw odpowiedzialnych za organizację szkolenia i bezpośrednio organizujących kursy winno być:

— zapewnienie stałej realizacji programów kursów w oparciu o ramowe programy szkolenia przyjęte przez Prezydium ZG PTTK w dniu 28.V.1969 r.;

— dbałość o prawidłową rekrutację kandydatów na poszczególne kursy spośród aktywistów turystyki, którzy dotychczasową swoją postawą i zaangażowaniem gwarantują ukończenie kursu, a następnie spełnienie społecznych obowiązków w działalności Towarzystwa;

— zapewnienie kadry wysokokwalifikowanych wykładowców gwarantujących właściwą realizację programów kursów;

— upowszechnienie skutecznych form organizacji przeszkolonej kadry tworząc przy oddziałach PTTK koła, zespoły kolegów itp. grupu-

jące organizatorów turystyki, przewodników, przodowników i instruktorów turystyki kwalifikowanej, celem stworzenia warunków dla wymiany doświadczeń, doskonalenia form i metod pracy itp.;

2) komisjom ZG PTTK i zarządom okręgów dołożenia wszelkich starań mających na celu pełną realizację rocznych planów szkolenia kadr turystycznych, zgodnych z założeniami planu wieloletniego;

3) przeprowadzenie wnikliwej analizy kosztów szkolenia przez wszystkie zarządy okręgów oraz komisje ZG PTTK, mające szczególnie na względzie:

— zapewnienie właściwej rekrutacji na kursy według ustalonych przez komisje limitów uczestników, jednocześnie gwarantującej wysoki procent kończących kurs, a przez to możliwie niski koszt szkolenia jednego uczestnika;

— ścisłe przestrzeganie zasad finansowych obowiązujących w szkoleniu;

— zainteresowanie współdziałających organizacji i instytucji szkoleniem kadr turystycznych, także dla ich potrzeb programowych i organizacyjnych oraz uzyskiwanie od tych organizacji i instytucji niezbędnej pomocy finansowej;

— realizację programu szkolenia w oparciu o możliwości przeprowadzenia go w ramach wczasów turystycznych PTTK—FWP.

Plenum Zarządu Głównego
PTTK

Warszawa, dnia 25 czerwca 1969 r.

PROBLEMY SZKOLENIA KADR TURYSTYCZNYCH PTTK

JEDNA z bardzo ważnych dziedzin działalności PTTK zabezpieczających prawidłową realizację zadań programowych i organizacyjnych Towarzystwa jest szkolenie kadr turystycznych. O wadze, jaką do tego przywiązuje Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, świadczy poświęcenie wiele miejsca tej sprawie w Uchwale VII WZD PTTK. Uchwała mówi o konieczności rozwijania szkolenia aktywu turystycznego PTTK przy współdziałaniu z zainteresowanymi organizacjami i w oparciu o programy uwzględniające specyfikę środowisk, w których będą pracowali absolwenci kursów. Prezydium a następnie Plenum ZG PTTK zajęło

się ostatnio efektywnością szkolenia kadr turystycznych w latach 1965—1968 oraz dalszym rozwojem szkolenia.

W omawianym okresie przeszkolonych zostało w czterech podstawowych rodzajach kadry turystycznej 47.059 osób, z czego na organizatorów turystyki przypada 30.798 osób, przewodników turystyki kwalifikowanej 8.358, instruktorów turystyki kwalifikowanej 991, oraz przewodników 6.912.

Przyrost kadry turystycznej w tym okresie wyniósł jednak 26.074 osoby. Stanowi to 55,4% w stosunku do ilości przeszkolonych, co obrazuje tabela 1.

Efektywność szkolenia kadr turystycznych w okresie 1965—1968 według rodzajów kadry

Tabela 1

Rodzaj szkolenia	Stan kadry na dzień 1.I.1965 r.	Stan kadry na dzień 1.I.1969 r.	Wyszkolono w latach 1965—1968	Przyrost kadry w latach 1965—1968	Efektywność szkolenia w %
I. Organizatorzy turystyki	12.302	30.261	30.798	17.959	55,5
— w zakładach pracy	10.100	20.342	17.147	10.242	59,7
— w środowisku młodzieżowym	1.820	7.450	9.806	6.630	57,4
II. Przewodnicy tur. kwalifikowanej	4.025	7.377	8.358	3.352	40,1
— pieszej	868	1.692	2.289	824	36,0
— górskiej	1.588	2.292	797	704	88,3
— narciarskiej	261	530	622	269	43,2
— kolarskiej	333	566	751	233	31,0
— motorowej	412	1.189	1.758	777	44,1
— kajakowej	526	794	744	268	36,0
— żeglarskiej	37	314	1.397	277	19,8
III. Instruktorzy	142	654	991	512	51,7
— narciarstwa	129	524	318	395	124,0
— speleologii	9	39	204	30	14,7
— turystyki podwodnej	4	91	469	87	18,5
IV. Przewodnicy	4.935	9.186	6.912	4.251	65,2
Ogółem	21.404	47.478	47.059	26.074	55,4

Tabela 2

Efektywność szkolenia kadr turystycznych w okresie 1965—1968 wg okręgów (organizatorzy turystyki, przewodnicy turystyki kwalifikowanej, instruktorzy turystyki kwalifikowanej, przewodnicy)

Lp.	Okręg	Stan kadry na dzień 1.I.1965 r.	Stan kadry na dzień 1.I.1969 r.	Wyszkolono w latach 1965—1968	Przyrost kadry w latach 1965—1968	Efektywność szkolenia w %
1	Białystok	355	674	769	319	41,5
2	Bydgoszcz	580	2.044	1.889	1.464	77,4
3	Gdańsk	1.323	2.480	2.949	1.157	39,2
4	Katowice	3.651	7.185	5.332	3.234	66,3
5	Kielce	472	1.214	1.140	742	65,1
6	Koszalin	576	1.257	1.391	681	48,9
7	Kraków	2.820	5.183	4.950	2.363	47,7
8	Lublin	604	1.882	1.377	1.178	85,5
9	Łódź	1.146	3.510	3.885	2.364	60,9
10	Olsztyn	708	1.366	1.425	658	46,2
11	Opole	855	1.899	2.144	1.044	48,7
12	Poznań	1.465	2.978	2.745	1.518	55,1
13	Rzeszów	933	2.163	1.506	1.230	81,7
14	Szczecin	934	2.661	2.194	1.727	80,9
15	Warszawski	1.377	3.300	3.024	1.518	50,0
16	Mazowsze	712	1.944	1.477	1.232	83,4
17	Wrocław	1.279	3.158	3.599	1.879	52,1
18	Zielona Góra	892	1.856	1.073	964	89,9
	Razem okręgi	21.262	46.824	42.807	25.562	59,7
	Centralnie	142	654	4.252	512	12,0
	Ogółem	21.404	47.478	47.059	26.074	55,4

Największą efektywność osiągnięto w szkoleniu przewodników — 65,2%, najniższą natomiast w szkoleniu przewodników turystyki kwalifikowanej — 40,1% (znacznie poniżej średniej). Wyniki te świadczą, że zbyt mała ilość przeszkolonych pracuje aktywnie w naszym Towarzystwie. Nawet zakładając, że pewna liczba kursów ma charakter doszkalający, co oczywiście nie powoduje zwiększenia liczby działaczy, osiągnięte efekty szkolenia nie dają powodu do zadowolenia. Analiza efektywności szkolenia w poszczególnych okręgach (tabela 2) wykazuje również dużą rozpiętość. Najlepszymi wynikami mogą pochwalić się okręgi: zielonogórski — 89,9%, lubelski — 85,5%, mazowiecki — 83,4%, rzeszowski — 81,7% oraz szczebiński — 80,9%; najgorszymi natomiast: gdański — 39,2% oraz białostocki — 41,5%.

Analiza efektywności szkolenia kadr turystycznych PTTK wykazuje ponadto, że w samym szkoleniu występują pewne niedociągnięcia. Niektóre rodzaje kadry turystycznej, a mianowicie: organizatorzy turystyki oraz przewodnicy są zorganizowani w kołach specjalistycznych. Pozwala to niewątpliwie na sprawniejsze dotarcie do kadry przewodników i organizatorów turystyki, ułatwia wymianę doświadczeń, doszkalanie oraz bliższe związanie ich z życiem Towarzystwa. Koła organizatorów turystyki powstają przy oddziałach PTTK — na dzień 1 stycznia 1969 r. było ich 158 (na 411 oddziałów), co stanowi 38,4%. Największą ilością kół organizatorów turystyki w stosunku do oddziałów PTTK mogą pochwalić się okręgi: opolski, katowicki, warszawski i łódzki, natomiast najgorzej sprawa ta przedstawia się w okręgach: białostockim, kieleckim i poznańskim.

Koła przewodniczące organizowane są przy zarządach oddziałów PTTK prowadzących obsługę ruchu turystycznego. Na dzień 1 stycznia 1969 r. było ich 182 na 193 BORT-y, co stanowi prawie 90%.

Na wypełnienie zadań szkoleniowych zabezpieczono środki finansowe w budżetach komisji ZG PTTK, głównie jednak w budżetach okręgów. Dotacja finansowa ZG PTTK przyznawana na wszystkie rodzaje szkolenia w poszczególnych latach przedstawiała się następująco: rok 1965 — 1.681 tys., 1966 — 2.215 tys., 1967 — 2.625 tys., w 1968 — 2.536 tys.

W wyniku omawianej przez nas analizy, jaką przeprowadziło Prezydium a następnie Plenum ZG PTTK, przykładając wielką wagę do problemów szkoleniowych jako ważnego czynnika wychowawczego, podjęto środki zmierzające do dalszego rozwoju szkolenia turystycznego PTTK. Zostało to usankcjonowane Uchwałą VI Plenum ZG PTTK.

Niewątpliwą pomocą w realizacji uchwały będą zunifikowane ramowe programy szkolenia kadr turystycznych opracowane przez „Zespół szkoleniowy”, złożony z przedstawicieli wszystkich komisji ZG PTTK prowadzących szkolenie, a przyjęte przez Prezydium ZG PTTK 28 maja 1969 r. Prezydium zatwierdziło wówczas zasadnicze tematy obowiązujące dla wszystkich rodzajów szkolenia kadr turystycznych PTTK.

Przedstawiają się one następująco:

I. CELE TURYSTYKI I KRAJOZNAWSTWA

1. Rola turystyki w Polsce	— 2 godz.
2. Krajoznawstwo istotną treścią turystyki	— 2 „
3. Zadania organizatora turystyki, przewodnika turystyki kwalifikowanej, instruktora, społecznego opiekuna nad zabytkami, społecznego opiekuna przyrody w działalności turystycznej	— 2 „

II. PODSTAWOWE WIADOMOŚCI OGÓLNOTURYSTYCZNE (teoretyczne)

1. Historia turystyki i krajoznawstwa w Polsce	— 1—3 godz.
2. Organizacja turystyki w Polsce	— 1—3 „
3. PTTK — rola w rozwoju turystyki polskiej, działalność, statut PTTK	— 2—3 „
4. Turystyka kwalifikowana i powszechna	— 2—3 „
5. System odznak turystycznych PTTK	— 1—2 „
6. Cele i znaczenie ochrony przyrody	— 1—2 „
7. Opieka nad zabytkami kultury materialnej i miejscami pamięci narodowej	— 1—2 „
8. Podstawowe wiadomości o stylach architektury w Polsce	— 2—6 „
9. Regiony turystyczne Polski	— 3—5 „
10. Etnografia (podstawowe wiadomości)	— 1—2 „
11. Kultura uprawiania turystyki, w tym problem zwalczania alkoholizmu w turystyce	— 2—3 „

III. PODSTAWOWE WIADOMOŚCI PRAKTYCZNE

1. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach	— 2—3 godz.
2. Zasady orientacji w terenie, umiejętność posługiwania się mapą i kompasem	— 1—2 „
3. Biwakowanie i ekwipunek	— 1—3 „
4. Przepisy z zakresu bezpieczeństwa ruchu, meldunków, zniżek	— 1—2 „

Razem godz. 29—50

Prezydium przyjęło ponadto jako obowiązujące ramowe programy opracowane przez poszczególne komisje ZG PTTK oraz „Zespół Szkoleniowy” dla wszystkich rodzajów szkolenia kadr turystycznych. Prezydium stwierdziło jednocześnie, że programy te należy traktować jako zestaw wymogów teoretycznych i praktycznych, które mogą być spełnione drogą indywidualnej praktyki i samokształcenia lub kursu szkoleniowego, w każdym wypadku winny być jednak potwierdzone na drodze egzaminu. Prezydium uznało również za słuszne, aby organizator turystyki w zakładzie pracy, młodzieżowy organizator turystyki oraz organizator turystyki w wojsku został zwolniony z odbywania zajęć na kursach szkoleniowych w zakresie tematyki obowiązującej dla wszystkich rodzajów szkolenia w przypadku ubiegania się o uprawnienia przewodnika turystyki kwalifikowanej oraz instruktora krajoznawstwa.

Uchwała, o której wspominaliśmy wyżej zobowiązuje do wprowadzenia w życie ramowych programów szkolenia w miarę możliwości z dniem zatwierdzenia (25 czerwiec 1969 r.), a obowiązkowo od początku roku 1970.

WIOSNA, LATO, JESIEŃ NA WARMII I MAZURACH

ZARZĄD Okręgu PTTK w Olsztynie, Oddziały PTTK w Olsztynie, Kętrzynie, Giżycku, Ostródzie i Iławie, WKZZ, ZW TRZZ, WOIT i PP „Żegluga Mazurska” już od czte-

rech lat prowadzą wielką akcją turystyczno-krajoznawczą pod hasłem „Wiosna, lato, jesień na Warmii i Mazurach”.

Idea, która przyswiecała organi-

zatorom akcji było przede wszystkim zapoznanie społeczeństwa z walorami turystycznymi Warmii i Mazur, z historią walk o polskość tych terenów, z osiągnięciami gospodarczymi oraz pełniejsze wykorzystanie ośrodków turystycznych, sprzętu turystycznego, transportu samochodowego, statków i zakładów gastronomicznych. A także zwiększenie ruchu turystycznego i wykorzystanie

sprzyjających warunków atmosferycznych w maju, czerwcu, wrześniu i październiku, gdyż akcja trwa od 15 maja do 15 października.

Organizatorzy akcji proponują zakładom pracy, szkołom oraz organizacjom społecznym i młodzieżowym 13 tras wycieczek prowadzących przez najciekawsze miejscowości. Program wycieczek jest bardzo urozmaicony, obejmuje przejazdy autokarem, statkiem, zwiedzanie miast i okolic, a nawet możliwość korzystania ze sprzętu wodnego w czasie pobytu w ośrodkach PTTK. Wypożyczalnie sprzętu przygotowały na akcję 1300 kajaków, 500 namiotów dwuosobowych, 1000 materacy nadmuchiwalnych, 50 żaglówek oraz rowery wodne i łodzie rybackie. Wygodne, nowoczesne statki „Żegluga Mazurskiej” dysponują dużym pokładem słonecznym, bufetem oraz możliwością organizowania dancingów, zarówno na pokładzie jak i w salach bufetowych, jeżeli pogoda nie sprzy-

Trzeba przy tym zaznaczyć, że wycieczki zostały skalkulowane bardzo tanio, a więc np. koszt cztero-dniowej wycieczki o trasie 275 km atokarem i 91 km statkiem wynosi dla jednej osoby 290,40 zł. W koszty wliczone są oczywiście przejazdy, noclegi i wyżywienie, wstępy do muzeów oraz przewodnik.

Trzydniowa wycieczka na trasie Piławki — Olsztyn — Barczewo — Mragowo — Mikołajki — Giżycko — Kętrzyn — Św. Lipka — Reszel — skalkulowana jest w cenie 180,40 zł. W programie wycieczki przejazd statkiem z Mikołajek do Giżycka, zwiedzanie b. kwatery Hitlera, Św. Lipki i Reszła, noclegi w Piławkach i Giżycku lub Wilkasach.

Zaplanowano także bardzo atrakcyjną jedno lub dwudniową wycieczkę na trasie Ostróda — Elbląg — Frombork. Z Ostródy do Elbląga płynię się statkiem przez słynne pochylnie i śluzy, po czym w Elblągu przejazd autokarem do Fromborka, zwiedzanie Muzeum Kopernikowskiego, Zalewu Wiślanego. Z Fromborka można udać się autokarem do Tolkmicka, skąd płynię statkiem do Krynicy Morskiej. Powrót z Krynicy aż do Elbląga także statkiem.

Opracowano trasy wycieczek dwudniowych, których koszt wynosi od 82 zł do 125 zł, a nawet półdniowe wycieczki — już tylko autokarem (ok. 110 km), w cenie 27,50 zł (bez wyżywienia).

Organizatorzy akcji dla wygody zainteresowanych wydali obszerny informator zawierający zarówno propozycje wszystkich tras, łącznie z mapką terenów jak i informacje o Ośrodkach turystycznych na Warmii i Mazurach oraz krótką informację o miastach, w pobliżu których są położone. Podane są także adresy punktów „IT” oraz rozkład i trasy statków „Żegluga Mazurskiej”.

Oprócz wycieczek autokarowych, po raz pierwszy w tym roku wprowadzono do akcji „Wiosna, lato i

jesień na Mazurach” problematykę turystyki kwalifikowanej, zwłaszcza wycieczki kajakowe i żeglarskie.

Od 15 maja do 30 czerwca oraz od 1 września do 15 października oprócz 25% zniżki dla członków PTTK za wypożyczenie sprzętu turystycznego wprowadzono 25% zniżkę w ramach akcji „Wiosna, lato, jesień na Warmii i Mazurach”. A więc członek PTTK, będący na wycieczce w ramach akcji płaci np. za wypożyczenie kajaka na 1 dobę 15 zł, namiotu dwuosobowego 8 zł. Oczywiście trasę wycieczek kwalifikowanych można samemu sobie zaplanować, niemniej organizatorzy proponują kilka wybranych szlaków jedno i dwudniowych.

Z roku na rok rosnąca ilość uczestników wycieczek organizowanych w ramach tej akcji świadczy najlepiej o jej popularności.

Na uwagę zasługuje przede wszystkim doskonała współpraca Zarządu Okręgu PTTK ze wszystkimi władzami i organizacjami terenowymi. I właśnie dzięki temu stworzono warunki, w których wszystkie cenne inicjatywy mające na względzie dobro rozwoju województwa są natychmiast podejmowane i realizowane.

Toteż nic dziwnego, że turyści przyjeżdżający na Mazury na każdym kroku spotykają się z serdecznym przyjęciem i troską o ich wygodę.

Brawo Okręg Olsztyński! Pozostałym okręgom należy życzyć, aby mogły wykorzystać doświadczenie Olsztyna i nawiązały stosunki równie serdeczne, pełne zrozumienia i troski o dobro turystyki ze wszystkimi władzami na terenie swego województwa.

IV TYDZIEŃ DZIKICH WÓD I XXVIII MIĘDZYNARODOWY SPŁYW KAJAKOWY NA DUNAJCU

TRADYCYJNY, tym razem już dwudziesty ósmy, Międzynarodowy Spływ Kajakowy na Dunajcu cieszył się niezmiennym powodzeniem zarówno wśród uczestników jak i widzów oglądających z brzegu zmagania wodniaków.

Na starcie spływu prowadzącego na trasie Nowy Targ — Czorsztyn — Krościenko — Mostki — Nowy Sącz w dniach 5—8 czerwca b.r. stanęło 1682 uczestników, w tym 200 kajakowców zagranicznych z NRD, NRF, CSRS i Węgier.

Impreza odbywała się w ramach IV Tygodnia Dzikich Wód. Spływ przebiegał bardzo dobrze i sprawnie mimo niskiego stanu wody i zmieniających warunków atmosferycznych. Kilkadziesiąt kajaków uległo uszkodzeniu, ale większość tych uszkodzeń została usunięta jeszcze na trasie przez pomoc techniczną. Nie było ani jednego województwa, ani jednego większego klubu wodnego lub zakładu pracy, którego reprezentanci nie popłynęliby na Dunajcu. A warto przy tym wiedzieć, że z powodu braku miejsca wiele osób zgłoszonych na Spływ nie zostało przyjętych.

W tegorocznym Spływie na Dunajcu wiele osób płynęło po raz pierwszy i organizatorzy obawiali się, że na tej ciężkiej trasie wodnej nowicjusze mogą sobie nie poradzić. Obawy te okazały się jednak płonne.

Jak zawsze atrakcyjny Dunajec, świetnie wyposażone obozowiska, ogniska i występy artystyczne, wielka ilość uczestników, doskonała organizacja — dają słusznie spływowi miano największej imprezy wodnej w Europie. Z wielkim zadowoleniem uczestnicy Spływu przyjęli wprowadzenie, w tym roku do regulaminu pewnych zmian do

punktacji. W regulaminie dokonano mianowicie podziału na kajaki plastikowe, składaki drewniane, jedyńki i dwójki, oraz kanadyjki z podziałem na jedno i wieloosobowe. Dało to wszystkim uczestnikom jednakowe szanse w punktowaniu.

W tym roku po raz 21-szy komandorem Międzynarodowego Spływu Kajakowego na Dunajcu był Tadeusz Pilarski. Spływ miał też swego uczestnika, który tej imprezy nie opuścił ani razu. Po raz 28-my bowiem płynął Mieczysław Marona z K.K.W. z Krakowa.

A oto wyniki Spływu:

Kryształowy Puchar Dunajca zdobyli wodniacy Sekcji Kajakowej PTTK przy Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego „Janosiki” Nowy Sącz. Drugie miejsce zajęła drużyna Motor Centrum Berlin (NRD), trzecie zespół PTTK Szczawnica. Na dalszych miejscach uplasowali się: K.K.W. — 29 Kraków, B.S.G. Motor Rostock NRD, Ognisko TKKF „Arkady” Wrocław.

W klasyfikacji indywidualnej zwyciężył, już po raz trzeci, nowosądeczanin Zbigniew Kmieć, który otrzymał specjalną nagrodę Redakcji „Echo Krakowa”.

W ramach Tygodnia Dzikich Wód odbyła się jeszcze jedna międzynarodowa impreza wodniacka, w dniach 2 do 4 czerwca b.r. Spływ Kajakowy na Popradzie na trasie Muszyna — Pivniczna — Stary Sącz. Wzięło w nim udział 200 osób, w tym 55 wodniaków zagranicznych. Spływ Popradem był wielką atrakcją dla uczestników zarówno ze względu na walory sportowe jak i krajobrazowe imprezy. Uczestnicy Spływu Popradem zostali następnie przewiezieni do Nowego Targu na start Spływu Dunajcem.

XV - LECIE PRZEWODNIKÓW PTTK W RZESZOWIE

PRZEWODNICTWO w Polsce posiada wieloletnią tradycję, wywodzącą się z terenów podgórskich, a związaną przede wszystkim z działalnością Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Również i woj. rzeszowskie ma za sobą wiele lat pracy. Jego początki sięgają 1924 r., kiedy powołano do życia Koło PTT w Jarosławiu.

Działalność przewodnicka na terenie samego Rzeszowa rozpoczęła się natomiast w 1932 roku, w którym powstało tu Koło PTT. Była to jednak działalność ograniczająca się do urządzania w ciągu roku za ledwie kilku wycieczek, przeważnie w Pieniny i w Tatry. W późniejszym okresie działało na terenie miasta Koło Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Zywsza działalność przewodnicka rozpoczęła się w Rzeszowie dopiero po wyzwoleniu, początkowo w oddziale Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, a następnie od 1950 roku w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym. Zgrupowana w tym oddziale nieliczna garska przewodników postanowiła w 1954 roku zorganizować koło przewodników dla prowadzenia systematycznej pracy nad podnośzeniem własnych kwalifikacji i przygotowywaniem nowych kadr przewodnickich. Wśród pierwszych członków tego koła widnieją nazwiska: **Karol Bartosiewicz, Edward**

Brydak, Zbigniew Dydek, Jan Kalisz, Stanisław Król, Jan Maślanka, Władysław Ziemiński, do dnia dzisiejszego czynni i oddani przewodnicy oraz działacze PTTK.

W okresie swojej 15-letniej działalności Koło przeprowadziło 12 kursów dla kandydatów na przewodników. W rezultacie liczba przewodników wynosząca w 1954 r. kilkanaście zwiększyła się do 120 w 1968 roku. Rzeszowskie Koło Przewodników podnosiło też systematycznie kwalifikacje swoich członków organizując odczyty, spotkania, wycieczki szkoleniowe, quizy itp. Współpracowało ono w tym względzie z Rzeszowskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk, Oddziałem Polskiego Towarzystwa Historycznego, Polskiego Towarzystwa Archeologicznego, Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza i innymi. Szczególnie bliska współpraca łączyła Koło Przewodników z Muzeum Okręgowym w Rzeszowie, którego pracownicy naukowcy byli wykładawcami na wielu kursach przewodnickich i z którego zasobów muzealnych, a szczególnie biblioteki naukowej, korzystało i w dalszym ciągu korzysta wielu przewodników.

Od 1963 roku członkowie Koła ściśle współpracują z redakcją miesięcznika poświęconego sprawom przewodnickim „Gościńiec” zamieszczając informacje o życiu Koła oraz

artykuły o problemach przewodnickich.

Najważniejszym drobnikiem Koła Przewodników w Rzeszowie w okresie minionych 15 lat jest jednak popularyzowanie walorów krajoznawczych Rzeszowa i województwa rzeszowskiego wśród społeczeństwa, wśród wycieczkowiczów i turystów i ukazanie im widocznego tu na każdym kroku dorobku 25 lat Polski Ludowej.

Swoje 15-lecie przewodnicy rzeszowscy uczcili bardzo godnie. Uroczystości jubileuszowe odbyły się w ratuszu miejskim w Rzeszowie. Było to spotkanie członków Prezydium MRN z Zarządem Koła Przewodników i przybyłymi na uroczystość delegatami kół przewodników z terenu kraju. W spotkaniu tym wziął również udział sekretarz KM PZPR w Rzeszowie M. Białogłowski oraz przewodniczący Komisji Przewodnickiej ZG PTTK Wojciech Militz. Z okazji tego spotkania sekretarz Prezydium MRN Z. Wał obok serdecznych, ciepłych słów podziękowań wręczył im pamiątkowy puchar.

Odbyła się także sesja popularno-naukowa poświęcona sprawom przewodnictwa, na którą złożyły się następujące odczyty: Wojciecha Militza — „Przewodnik i jego społeczna rola”, Bronisława Cmeli — „Muzea w pracy przewodnickiej”, Franciszka Błońskiego oraz Krystyny Chrystowskiej — „Gościńiec” jako forma wymiany doświadczeń przewodnickich”.

Wyróżniającym się przewodnikom wręczono Srebrne Odznaki PTTK, dyplomy i upominki.

SZLAKAMI

BOHATERÓW WAŁU POMORSKIEGO

OGROMNE zainteresowanie w całym kraju towarzyszyło wielkiej turystycznej imprezie roku — II Centralnemu Rajdowi Krajoznawczo-Turystycznemu ZMS „Szlakiem Zdobywców Wału Pomorskiego”, odbywającemu się w dniach od 8 do 15 czerwca br. W imprezie — gigancie wzięło udział 11,5 tys. młodych turystów ze szkół i zakładów pracy wszystkich regionów Polski.

Rajd został zorganizowany przez ZG ZMS, ZMW przy współudziale WKZZ, Zarządu Okręgu PTTK w Koszalinie, Kuratorium Okręgu Szkolnego, ZO ZBOWiD, ZW LOK.

Bezpośrednimi natomiast organizatorami rajdu byli młodzi gospodarze województwa koszalińskiego, na którego terenie przebiegał rajd — Zarząd Wojewódzki ZMS w Koszalinie. 15-osobowej komendzie rajdu przewodził przewodniczący ZW ZMS w Koszalinie — Jerzy Miller.

Przez osiem dni 45-oma trasami wędrowały po woj. koszalińskim do

Walcza rajdowe grupy młodzieży. Najliczniej reprezentowana była oczywiście młodzież woj. koszalińskiego, a wśród niej 900-osobowa grupa ze Słupska. Zapelniały na ten czas koszaliński krajobraz kolorowe biwaki, drogi województwa zaroily się barwnymi korowodami młodych turystów, wsie i miasteczka rozbrzmiewały gwarem wesołych, turystycznych gromad.

Generalnym hasłem rajdu było: Nasze serca, myśli i czyny — Polsce Ludowej. Programy poszczególnych grup obfitowały w wiele treści i form nadających przyjętemu hasłu wielokrotne, konkretne urzeczywistnienia. Szeroki był program czynów społecznych, których całości nie sposób zarejestrować a i wymierzyć wartości. 300-osobowa grupa katowiczka np. pracowała 950 roboczegodzin w gospodarstwach wiejskich we wsi Świerczyn. Szkoła podstawowej w Wierchowiu

przekazali Ślązacy sporo sprzętu turystycznego i sportowego. Uzupełnili szkolną bibliotekę, obdarowali uczniów regionalnymi pamiątkami ze Śląska.

Podobne czyny podejmowały do inne grupy. Rzecz dla tego rajdu znamienna — uczestnicy traktowali swoje akcje na rzecz Koszalińskiego jako swego rodzaju rekompensatę za żywą, autentyczną lekcję historii, którą przeżywali na codzień w czasie tego rajdu, a która otrzymywali od przychodzących do nich na ich ogniska i biwaki mieszkańców tej ziemi, niejednokrotnie uczestników walk o Wał Pomorski, jak np. dowódca odcinka koło Walcza, gen. Dubicki, starszy sierżant Sokalski, po wojnie pierwszy wójt w Starej Lubiance, w której mieszka po dziś dzień.

Na mecie rajdu w Walczu młodzież spotkała się z członkiem Biura Politycznego, sekretarzem KC — Józefem Tejchmą, I sekretarzem KW PZPR w Koszalinie — Stanisławem Kujdą, przedstawicielami ZG ZMS, gospodarzami powiatu wałeckiego, kombatanami i mieszkańcami Walcza. Obecny był również sekretarz generalny PTTK — Stefan Strogulski.

SPOTKANIE DZIAŁACZY SPOŁECZNEJ OPIEKI NAD ZABYTKAMI

W DNIACH 14 i 15 czerwca 1969 roku odbyło się w Warszawie doroczne spotkanie zasłużonych społecznych opiekunów zabytków. W spotkaniu uczestniczyło 40 opiekunów. Organizatorami spotkania był Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków oraz Komisja Opieki nad Zabytkami Zarządu Głównego PTTK.

Podczas zjazdu odbyło się przyjęcie u Wiceministra Kultury i Sztuki Zygmunta Garsteckiego. Podziękował on serdecznie społecznym opiekunom zabytków za ich trud, społeczną pracę. Podkreślił jej wartość oraz fakt, że wyraża się ona w udzielaniu pomocy służbie konserwatorskiej w ochronie dóbr kultury, w stałym troskliwym nadzorze zabytków powierzonych ich opiece oraz oddziaływaniu na społeczeństwo poprzez popularyzowanie ich i potrzeby ochrony zabytków. Wiceminister Z. Garstecki wręczył następnie odznaki „Za opiekę nad zabytkami” — złotą Halinie Karnkowskiej z Łodzi i srebrną Tadeuszowi Millerowi z Bielska Podlaskiego. Wszystkim zaproszonym opiekunom dyrektor Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków mgr Mieczysław Ptaśnik wręczył albumy z zakresu historii sztuki.

Odbyło się także drugie spotkanie w Zarządzie Głównym PTTK. Miało ono charakter dyskusji, wymiany poglądów i doświadczeń na temat opieki nad zabytkami. W zebnaniu uczestniczyli: dyrektor ZMiOZ mgr Mieczysław Ptaśnik, zastępca sekretarza generalnego ZG PTTK Wojciech Militz, przewodniczący Kapituły Odznaczeń ZG PTTK Marek Arczyński oraz członkowie Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK. Gości powitał i ze-

branie prowadził przewodniczący Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK prof. Włodzimierz Antoniewicz.

Dyskusja była bardzo ożywiona. Prawie wszyscy zaproszeni opiekunowie zabierali głos, dając tym dowód swego zaangażowania w opiece nad zabytkami.

Poruszone zostało wiele spraw istotnych dla działaczy opieki nad zabytkami, pracujących w terenie, oraz dla dalszego rozwoju tej społecznej akcji. Dyskutanci zwracali więc uwagę na konieczność bliższego kontaktu z radami narodowymi i wykorzystanie sprzyjającej okoliczności, jaką jest rozpoczęcie nowej kadencji rad narodowych; należy je zachęcić do współpracy z komisjami opieki nad zabytkami. Postulowali również udział działaczy opieki nad zabytkami w komisjach kultury rad narodowych. Ważną jest również współpraca z gminnymi spółdzielniami w zakresie opieki nad zabytkami we wsiach i małych miasteczkach. Opiekunowie podkreślili ponadto potrzebę koordynacji działalności regionalnych towarzystw kulturalnych z komisjami opieki nad zabytkami. W dyskusji wyłonił się także problem konieczności nawiązania bliższego kontaktu z komisjami przewodnickimi PTTK, ponieważ zdarzają się wypadki braku wiedzy o zabytkach wśród przewodników turystycznych. Opiekunowie podkreślili potrzebę zwołania krajowej narady społecznych opiekunów zabytków, na której zostałyby przedyskutowane najważniejsze sprawy opieki nad zabytkami i ustalony program dalszej działalności.

Zastępca sekretarza generalnego ZG PTTK Wojciech Militz nawiązując do poruszonych zagadnień podkreślił potrzebę oddziaływania społecznych opiekunów zabytków na przewodników i kadre turystyczną PTTK oraz nawiązania bliższych kontaktów z innymi komisjami Towarzystwa. Na zakończenie swego wystąpienia zwrócił się on do działaczy opieki nad zabytkami o wzięcie udziału w Ogólnopolskim Konkursie Turystyczno-Krajoznawczym „Szlakami Polski Ludowej”.

Podsumowania obrad dokonał dyrektor ZMiOZ mgr Mieczysław Ptaśnik, który podkreślił zaangażowanie i troskę, jaką przejawiają społeczni opiekunowie, o stan i zachowanie obiektów zabytkowych i pamiątek narodowych, zagrożonych często przez wzrastający proces urbanizacji i uprzemysłowienia kraju.

Dyr. M. Ptaśnik zwrócił uwagę na potrzebę zmiany form działania opieki społecznej, tzn. stosowania form bardziej nowoczesnych, dostosowanych do wymogów współczesnego człowieka, co powinno przejawiać się popularyzacją opieki nad zabytkami, powierzeniem patronatów nad zabytkami zakładom wielkiego przemysłu, współpracą z organizacjami społecznymi.

Wieczorem zaproszeni działacze opieki nad zabytkami oglądali spektakl w Teatrze Narodowym.

W drugim dniu zjazdu, 15 czerwca br. odbył się objazd połączony ze zwiedzaniem obiektów zabytkowych na trasie: Warszawa — Jabłonna — Zakroczym — Czerwińsk — Płock — Błonie — Warszawa.

Przedstawiciele Zarządu Oddziału PTTK w Płocku przygotowali miłe przyjęcie dla przybyłych gości w kawiarni PTTK nad Wisłą, pokazali kombinat petrochemii i oprowadzili po najcenniejszych obiektach zabytkowych miasta.

SZLAKAMI POLSKI LUDOWEJ

DO realizacji zadań Ogólnopolskiego Konkursu Krajoznawczo-Turystycznego zmobilizowany został cały aktyw turystyczny, ale największej Sztabów Powiatowych powstało przy oddziałach PTTK. W ramach OKKT zorganizowano już wiele imprez, w których uczestniczyły wszystkie środowiska. Najbardziej jednak wartościową formą konkursową są, podejmowane przez turystów, czyny społeczne. Wzbogacają one turystykę o nowe treści, stanowią trwałe dorobek, wnoszony przez społeczeństwo, dla uczczenia XXV-lecia PRL.

Mobilizacja do wykonywania, w ramach OKKT, czynów przebiega różnie w różnych województwach. Zależy to w dużej mierze od propagandy prowadzonej przez Ko-

misje Wojewódzkie, aktywności Sztabów Powiatowych, właściwej pracy oddziałów i kół.

Brak bieżącej informacji, meldunków z poszczególnych Sztabów sprawia, że obraz tego, co się dzieje w terenie, nie jest pełny. Musimy więc ograniczyć się do podania tylko kilku przykładów.

Najsprawniej przebiega działalność konkursowa na terenie województwa **poznańskiego**. We wszystkich powiatach turyści podejmują czyny społeczne, ale najwięcej inwencji w tej dziedzinie wykazuje Sztab Powiatowy w **Chodzieży**. Turyści z Chodzieskich Zakładów Porcelany i Porcelitu przystąpili do budowy zakładowego ośrodka wypoczynkowego. W pracach uczestni-

czyło już około 3 tys. osób, a wykonane przez nich roboty oszacowane zostały na sumę 2.150 tys. zł. Natomiast pracownicy zatrudnieni w Gospodarce Komunalnej, w ramach OKKT podjęli się uporządkowania, na terenie powiatu, ośrodków rekreacyjnych. Wartość tych zobowiązań wyniesie 232 tys. zł.

Również konkurs ogłoszony przez Wojewódzką Komisję w Poznaniu, wspólnie z WOIT o „Nagrodę Nieznanego Szlaku” będzie ceną zdobyczą dla turystów wielkopolskich. Wzbogaci on przebiegające przez województwo szlaki o nowe, ciekawe trasy.

W województwie **katowickim**, które przygotowuje się do obchodów 60-lecia turystyki na Śląsku, Sztaby podjęły wiele inicjatyw konkursowych. I tak na przykład: turyści z Huty Baildon postanowili w ramach czynu konkursowego wybudować w Stragańcu ośrodek wypoczynku świątecznego, wydać monografię krajoznawczą Huty, zorga-

nizować wystawę fotograficzną, obrazującą wypoczynek, rekreację oraz wszystkie formy turystyki.

Działacze turystyczni z Bytomia wyznakują „**Szlak Czynu Powstańczego**”, a członkowie PTTK w Częstochowie i Cieszynie przygotowują wystawę dorobku turystyki regionalnej za okres 60 lat.

Ciekawie przebiegają akcje konkursowe na terenie województwa **sześcińskiego**. Z inicjatywy Zarządu Okręgu przystąpiono do znakowania nowych szlaków turystycznych w okolicach Siekierok i Czelińska, przygotowano specjalne programy dla wczasowiczów FWP i pacjentów uzdrowisk.

Szereg czynów społecznych podjęto w Gryfinie, między innymi: uporządkowanie szlaku turystycznego do Siekierok, zasadzenie 10 ha lasu przez młodzież Szkoły nr 2.

W województwie **gdańskim** na uwagę zasługują działalność kół PTTK: przy Marynarce Wojennej w Stoczni MW i na Oksywiu. Przystąpiły one do obejmowania opieki nad miejscami pamięci narodowej, porządkowania mogił, wykonywania tablic pamiątkowych, opieki nad cmentarzami ofiar terroru hitlerowskiego i uczestników walk poległych w walce z okupantem.

W Sztumie, w ramach konkursu postanowiono wyznakować „**Szlak**

Stefana Żeromskiego”. Młodzież z Elbląga, która uczestniczyła w imprezie przebiegającej pod kryptonimem „**El-Wi-Ra-69**” brała udział w czynach społecznych, polegających na porządkowaniu parków, budowie ośrodków itp.

Klub Krajoznawczy PTTK „**Merktor**”, działający przy Domu Kultury w Gdańsku, jako jedno z zadań konkursowych podjął się skompletowania bibliotekzek dla szkół wiejskich w Chmielnie i Wdzydżach.

Na **Dolnym Śląsku** najciekawsze inicjatywy podejmowane są przez aktyw turystyczny w Jeleniej Górze. Największa akcja przebiega pod kryptonimem „**Szybowisko**”. Polega ona na zagospodarowaniu ośrodka wypoczynku świątecznego w Jeżowie. Powstaną tu tereny do gier i zabaw, plac biwakowy, solarium. W pracach uczestniczy przede wszystkim młodzież. Innym przedsięwzięciem, realizowanym w ramach OKKT jest wykonywanie prac społecznych przy zakładaniu jeleniogórskiego parku kultury i wypoczynku na Wzgórzu Kościuszkowskim.

Sztab Powiatowy w **Wałbrzychu** jest organizatorem „**Rajdów Czynów Społecznych**”, który polega na porządkowaniu oraz zakładaniu parków i zieleńców w okolicach miejsc pamięci narodowej.

W **Koszalinie**, w ramach akcji konkursowych zostaną otoczone opieką miejsca historyczne, między innymi: cmentarz poległych w walce o Wał Pomorski w Wałczu, pomnik w Podgajach, pomnik Zaślubin z Morzem, a także rezerwy i pamiątki przyrody: Narodowy Park Słowiński, rezerwat kormoranów i cisa (w pow. człuchowskim), rezerwat ptasi na Jeziorze Lubiatowskim, rezerwat „**Kozie Brody**” i „**Diabli Skok**” (w pow. Wałcz).

We wszystkich województwach prowadzona jest działalność imprezowa. Odbywa się wiele rajdów, zarówno tradycyjnych, jak i specjalnych, zorganizowanych w ramach OKKT. Również podczas tych imprez turyści uczestniczą w akcji czynów.

Nie wszędzie jeszcze Komisje Wojewódzkie i Sztaby Powiatowe zadbały o właściwą propagandę konkursu. Brak jest haseł, gazetek, gablot, które informowałyby społeczeństwo o podejmowanych inicjatywach, o osiągnięciach Sztabów. Zbyt mały jest jeszcze udział w popularyzacji konkursu terenowej prasy i lokalnych radiostacji. A przecież w dużej mierze od mobilizacji wszystkich środowisk i grup społecznych zależy powodzenie i ostateczny wynik konkursu.

LÓDZKI ODDZIAŁ NA ZŁOTO

9 MARCA br. minęło sześćdziesiąt lat od założenia Łódzkiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Główne uroczystości jubileuszowe działacze Oddziału PTTK w Łodzi zorganizowali 14 czerwca 1969 r. w pałacu wypoczynkowym „Przańniczka” w Arturówku z okazji zakończenia Łódzkiego Tygodnia Turystyki i Ogólnopolskiego Rajdu „**Poznajemy województwo łódzkie**”.

W jubileuszu uczestniczyli: prezes Towarzystwa — **Piotr Gajewski**, pierwszy po wojnie prezes Oddziału — **Roman Kaczmarek**, wiceprzewodniczący RN — **Kazimierz Lipczyk**, przewodniczący ŁKKFiT — **Wacław Zatke**, prezes Okręgu PTTK w Łodzi — **J. Domagała**, prezes Oddziału PTTK w Łodzi — **Stanisław Tarnowski** oraz liczni goście, aktywiści i działacze oddziału — Jubilata.

Mówiono oczywiście o dorobku Łódzkiego oddziału PTTK. Najlepiej świadczą o tym liczby. Z końcem 1968 roku oddział liczył 15.501 członków. Szeroko znane są w całym kraju ze swojej ożywionej działalności takie kluby jak: Klub Kolarzy, Klub Turystów Pieszycy „**Salamandra**”, Klub Płetwonurków „**Tryton**”, Turystyczny Motor-Klub, Klub Turystów Górskich i Jacht Klub. Duże osiągnięcia, szczególnie w inicjowaniu nowych społecznych akcji imprez, ma koło przewodników.

W 1968 roku, tylko w imprezach turystyki kwalifikowanej uczestniczyło ogółem sto tysięcy turystów i krajoznawców. Podobne osiągnięcia w dziedzinie turystyki masowej, autokarowej ma do zanotowania BORT Łódzkiego Oddziału PTTK.

Przedstawiciele władz miejskich, Zarządu Głównego PTTK i aktywu oddziału zgodnie podkreślali z uznaniem wszechstronną, ożywioną i bogatą działalność Jubilata w środowisku tak specyficznym, jakim jest przemysłowa Łódź.

Prezes ZG PTTK Piotr Gajewski w swoim wystąpieniu zwrócił na to szczególną uwagę dekorując sztandar Oddziału Złotą Odznaką PTTK i składając na ręce prezesa Stanisława Tarnowskiego podziękowania dla aktywu za dotychczasową działalność oraz życząc dalszych osiągnięć w społecznej służbie turystycznej dla robotniczej Łodzi.

Zastępca przewodniczącego Rady Narodowej m. Łodzi Kazimierz Lipczyk przekazał Oddziałowi w imieniu władz miasta kryształowy puchar, natomiast przewodniczący ŁKKFiT Wacław Zatke odznaczył Oddział proporcem ŁKKFiT.

W podniosłym nastroju udekorowano działaczy Oddziału-Jubilata wysokimi odznaczeniami państwowymi, miejskimi i organizacyjnymi.

Odznakę Zasłużony Działacz Turystyki otrzymali: **Jan Brzozowski**, **Mieczysław Gajewicz**, **Lechosław Fularski**, **Stanisław Haras**, **Edmund Jarzyński**, **Władysław Kaluźny**, **Halina Karnkowska**, **Henryk Klimkiewicz**, **Tadeusz Macierzyński**, **Alicja Mączewska**, **Maria Nalepińska**, **Irzy Pyrkosz**, **Eugeniusz Strzelecki**, **Ireneusz Sosnowski**, **Aleksander Wojciechowski**.

Złotą Odznaką PTTK nagrodzeni zostali: **Leon Barbier**, **Tadeusz Bojanowski**, **Zdzisław Bukrant**, **Stanisław Chlebowski**, **Bolesław Chrzanoski**, **Michał Druri**, **Władysław Holcman**, **Jerzy Jahn**, **Janina Karolak**, **Tadeusz Kielbasiński**, **Stanisław Maciaszczyk**, **Bronisław Piechota**, **Leszek Stano**, **Eugeniusz Strzelecki**.

Dziesięciu działaczy udekorowanych zostało Honorową Odznaką m. Łodzi, zaś pięćdziesięciu — nagrodami oraz dyplomami 60-lecia Łódzkiego Oddziału PTTK.

Za zasługi w Kulturze Fizycznej i Turystyce Województwa Kieleckiego wiceprzewodniczący WKKFiT w Kiele odznaczył siedmiu łódzkich aktywistów górskich.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Wydział Propagandy Zarządu Głównego PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11, tel. 26-22-51

Druk. Wyd. Zw. CRZZ. Zam. 489/69. Nakł. 6000+25 egz. P-26.